

# KAPELLEN ERFGOED

in Sint-Laureins



GEMEENTE  
SINT-LAUREINS

# KAPELLEN IN SINT-LAUREINS

Sint-Laureins wordt gekenmerkt door een sterke verwevenheid van natuurlijke en culturele elementen in de openbare, publieke ruimte. Kerken met een rijk patrimonium, oude hoeven, grenspalen, dijken en ander onroerend erfgoed sieren het landschap en herinneren ons aan het verleden.

Midden in de gemeente, geprangd tussen huizen en in het veld, duiken ook kapellen op. Ze staan soms op plaatsen waar je ze niet meteen verwacht. Je hebt veelal geen idee waarom de kapel daar staat, hoe oud ze is of wie ze onderhoudt. De kapel heeft naast haar devotionele betekenis niet alleen een landschappelijke maar ook een cultuurhistorische en artistieke waarde.

Het PDPO-project 'Kapellen in Sint-Laureins, een opwaardering van lokaal landelijk erfgoed' speelt in op de aanwezigheid van deze vorm van landelijk erfgoed in de gemeente. Het finale doel van het project is de instandhouding en de opwaardering van de kapellen die een wezenlijk onderdeel uitmaken van het landschapskarakter van Sint-Laureins.

De veldkapellen in Sint-Laureins zijn, ongeacht de grootte, de bouwstijl, de ouderdom, heel belangrijk en waardevol voor onze leefomgeving, want veldkapellen spreken vandaag nog steeds aan; getuige volgende tekst van Rik Torfs (bron: Liefde gaf u duizend namen, De Standaard, 13/08/2005):


"Boven alles is er de charme van kapelletjes. Zij zijn doorgaans klein, op maat van de mens. Zij liggen vaak op heerlijk mooie plaatsen. Nu eens verliezen zij zich in uithoeken van het bestaan. Dan weer liggen ze langs de weg en flitsen de mens voorbij die aan hoog tempo zijn tijd verdoet. Vaak herstellen ze woordenloos de verbroken band tussen geloof en schoonheid. Hun boodschap luidt: 'geloof nooit wat lelijk is'. En tenslotte zijn kapelletjes dikwijls leeg. Er valt in de verste verte niemand te bekennen."

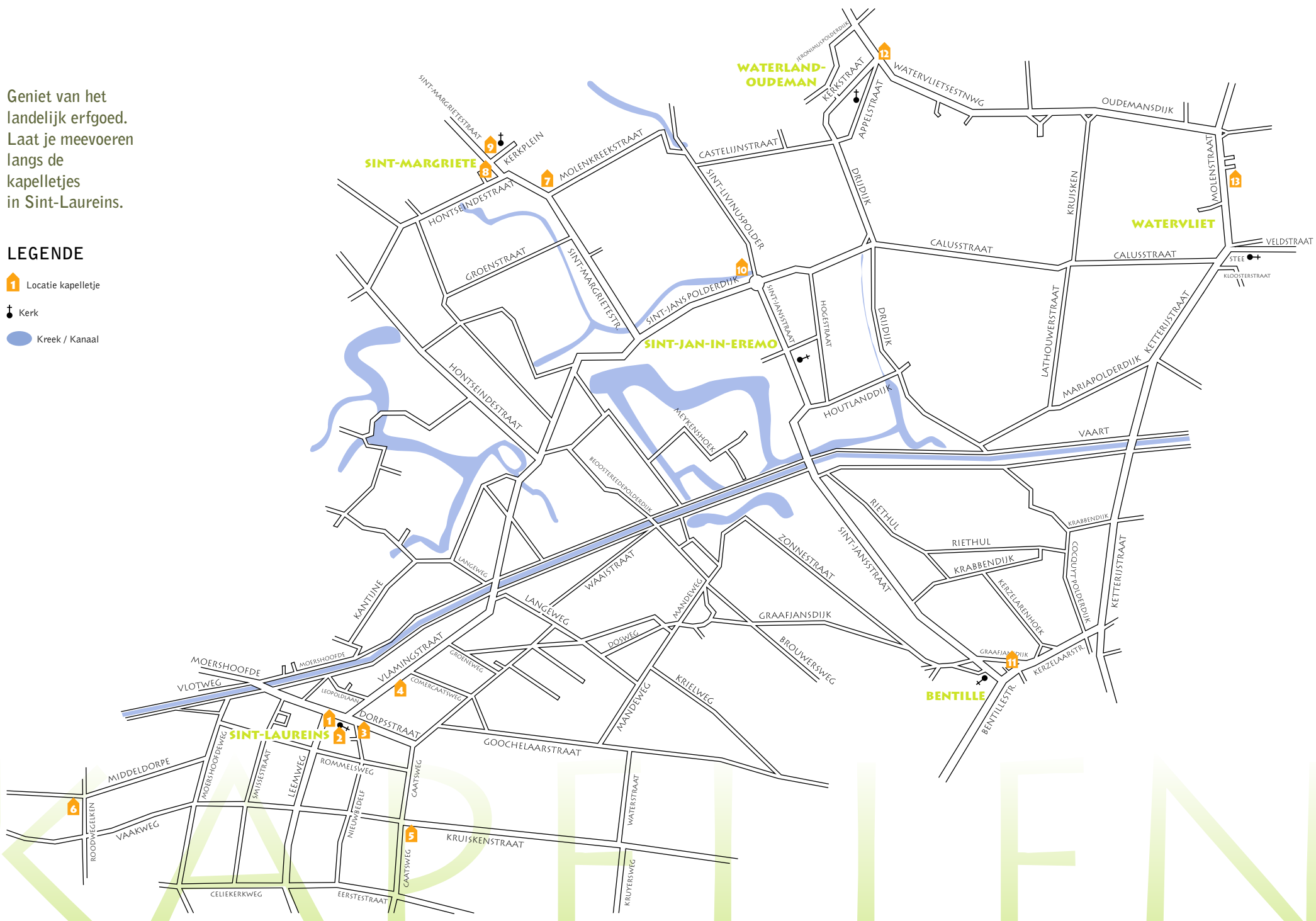
In deze brochure kan je genieten van dit landelijk erfgoed. Laat je meevoeren langs de kapelletjes in Sint-Laureins.

Annick Willems  
Burgemeester

Geniet van het  
landelijk erfgoed.  
Laat je meevoeren  
langs de  
kapelletjes  
in Sint-Laureins.

**LEGENDE**

-  Locatie kapelletje
-  Kerk
-  Kreek / Kanaal



KAPELLEN



## HOEK DORPSSTRAAT EN LEEMWEG

150 jaar geleden sierden vier devotiekapellen de onmiddellijke omgeving van de Sint-Laurentiuskerk. Devotiekapellen waren de rustaltaren van de jaarlijkse processies.

Bij de heraanleg van de Leemweg eind jaren 1950, begin jaren 1960 is de oorspronkelijke devotiekapel afgebroken. Er werd een nieuwe Onze-Lieve-Vrouwe-hoekkapel gebouwd. Bij een begrafenis vormt de kapel de verzamelplaats van de familie.

De kapel is privé-eigendom.





## BEGRAAFPLAATS SINT-LAURENTIUSKERK

Op zondag 10 mei 1953 werd de kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Banneux ingewijd. Het is een mooie grote kapel, met een marmeren Onze-Lieve-Vrouw van beeldhouwer Dupont uit Brugge.

De kapel is opgetrokken op grond van de kinderen De Keyzer, nu eigendom van dokter Noë. Ze werd door de familie De Keyzer bekostigd, samen met giften van de bevolking. De grond waarop de kapel gebouwd is, ligt langsheen de kerkhofmuur.

Aan deze kapel wordt, na de begrafenisdienst, een laatste groet gebracht aan de overledene.

Voor het onderhoud staan volgende personen in : dhr. Daelemans (kaarsen en karweien), dhr. De Kesel (verf), mevr. Gailliaert (bloemen), de kerkfabriek en het gemeentepersoneel.

De gemeente Sint-Laureins is eigenaar van de kapel.



## DORPSSTRAAT 143

Van de vroegere vier devotiekapellen treffen we op de hoek van het Nieuwbedelf met de Dorpsstraat nog één stijlvolle historische kapel uit de 19de eeuw aan : de Kapel van het Heilig Hart en van de Heilige Blasius. De Heilige Blasius leefde in de vierde eeuw ten tijde van keizer Licinius en was bisschop van Sebaste in Armenie (het huidige Turkije). Hij werd door keizer Licinius gemarteld en vermoord. Als een groot wonderdoener wordt de Heilige Blasius vereerd en bijzonder aangeropen bij keelziekten vanwege de wonderbare genezing van een klein kind dat graten had ingeslikt.

De kapel werd 70 jaar lang verzorgd door de familie Valcke. Deze taak werd vervolgens overgenomen door mevr. Schoors.

De kapel is eigendom van de kerkfabriek Sint-Laureins.



## VLAMINGSTRAAT 41

Op het hof van de familie Boudonck - De Muynck, achter de haag aan de straatkant, staat een driehoekig veldkapelleke met Maria uit 1943-1944. Oorspronkelijk bevatte de kapel een Mariabeeld met twee engelen en stond de kapel op een gemetselde pilaar van lichtgele steen. Na de verplaatsing werd de pilaar vervangen door een betonnen zuil en staat er tegenwoordig in de kapel enkel een Mariabeeld.

Het initiatief van de bouw van de kapel werd genomen door de bewoners van de Vlamingstraat om gunsten af te smeken tegen de oorlogsellende. De kapel werd gefinancierd door huis aan huis een vrije bijdrage te vragen die onzichtbaar werd gedeponeerd.

Er werd vlak voor de kapel gebeden. De aanwezigen palmden hiervoor ook de straat in. Later vond men het praktischer om op het voetpad te bidden. De aanwezigen baden een paternoster en een litanie. Vervolgens werd een Marialied gezongen ; "Te Lourdes op de bergen" of "Liefde gaf U duizend namen" of "Hoge Vrouwe in de hemel". Omstreeks 1963 hield het bidden op doordat de voorbidder wegens omstandigheden niet meer kon voorbidden.

Het onderhoud van de kapel werd volledig in handen genomen door de familie Boudonck - De Muynck.



## KRUISKENSTRAAT EN CAATSWEG

Ter vervanging van een houten kapelletje liet het wijkcomité Kruiskenstraat, Caatsweg en Vaakweg in 1986-1987 een Onze-Lieve-Vrouwe-kapel bouwen, die werd ingewijd door pastoor Dhont. De kapel is ontworpen en gebouwd door dhr. Buyse, die samen met mevr. Maenhaut instaat voor het onderhoud.

De kapel vormt vandaag een mooi rustpunt voor fietsers en toeristen.

5





## MIDDELDORPE 12

Aan de haag bij het hof van Mevrouw Van Deynse staat een mooi driehoekig Onze-Lieve-Vrouwe-veldkapelleke uit de jaren 1940-1945. Het werd gebouwd uit dankbaarheid voor de terugkeer van de jonge soldaten van de wijk Middeldorpe, Vaakweg en Prop uit de Tweede Wereldoorlog.

Mevrouw Van Deynse onderhoudt de kapel.

6



## SINT-MARGRIETE- STRAAT 10

In Sint-Margriete staat de kapel Heilig Hart van Jezus, uw Rijk kome.

Reeds in de tweede helft van de 19de eeuw, tijdens de jaren 1868-1872, schreven de heren Frans De Potter en Jan Broeckaert in het lijvig boek 'Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen' over de geschiedenis van Sint-Laureins en haar deelgemeenten. In het boek werd reeds melding gemaakt van het eerste klooster met kapel en schoolgebouw van de zusters Franciscanessen in de Sint-Margrietestraat.

De klaslokalen van het klooster zijn gesloopt en vervangen door woningen. Het vroegere klooster wordt heden bewoond door de familie Goossens. Het **restant van het oude klooster** is deze kapel. Het tweede klooster werd gebouwd in de buurt van de vijfde kerk van Sint-Margriete.



## HONTSEINDE- STRAAT 20

In de Hontseindestraat staat een nieuwgebouwde kapel (2008) ter ere van de Heilige Margaretha op grond van de familie Pollé.

Volgens de overlevering werd Margaretha geboren in Antiochië als dochter van een heidense priester genaamd Aedesius. Deze minachtte zijn dochter omdat zij het christelijk geloof aanhing. Margaretha zelf leefde op het land als herderin. Toen de stadsprefect Olybrius haar een huwelijksaanzoek deed, op voorwaarde dat zij haar geloof zou afzweren, weigerde zij dat. Daarop werd zij gevangen genomen en gemarteld. Er volgden een aantal wonderbaarlijke gebeurtenissen. De bekendste daarvan is dat Margaretha zou zijn verorberd door satan in de gedaante van een draak en daaruit levend zou zijn ontsnapt. Uiteindelijk werd zij ter dood gebracht. Ze is een van de zogenaamde hoofd- of noodhelpsters die speciaal worden aangeropen bij zwangerschap en bevalling.

De eerste kapel kende haar oorsprong tussen beide wereldoorlogen en wel tussen de jaren 1920-1930.



## BEGRAAFPLAATS SINT-MARGARETHAKERK

De Margarethakapel herinnert aan de heiligschennend diefstal van hosties in juni 1727.

Twee ongere personen roofden de gewijde vaten uit de kerk en wierpen de hosties in de sloot naast het kerkhof. De kapel is in 1729 gebouwd op de plaats waar de hosties zijn gevonden, in een sloot in de onmiddellijke omgeving van de kerk. Aan het water uit de put in de kapel werd vroeger een heilzame kracht toegekend. Men kwam er bidden tegen kinkhoest. In 1883 werd de kapel anderhalve meter verhoogd.

Er is op het kerkhof een ommegang van zes kapellen met taferelen uit het leven van de Heilige Margareta van Antiochië, patrones van de parochie.

De gemeente Sint-Laureins is eigenaar van de kapel.



## SINT-JANSPOLDER- DIJK

Aan de rotonde staat een mooie landelijke Mariakapel in sierbaksteen op de grond van weduwe Maenhout Jan.

De Onze-Lieve-Vrouwekapel werd vermoedelijk in 1958 gebouwd ter vervanging van een oudere kapel.

Het onderhoud van de kapel wordt opgenomen door mevr. De Clercq.

# 10

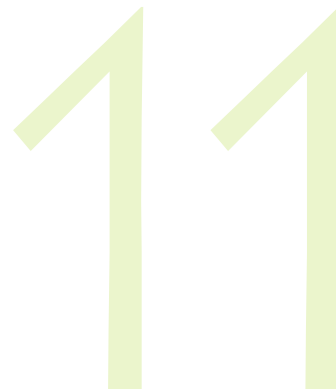
KAPELLENERFGOED



## BENTILLESTRAAT 8

De kapel werd vermoedelijk in de laatste helft van de 19de eeuw gebouwd. Ze is toegewijd aan de Heilige Apollonia.

De Heilige Apollonia wordt vaak afgebeeld met een tang in de ene en een palmtak in de andere hand. In de tang zit vaak een tand of kies. Ze wordt dan ook aangeroepen bij kiespijn en ze is de patrones van de tandartsen. De legende wil dat ze vreselijk werd gefolterd en dat haar alle tanden uit de mond werden getrokken en het kaakbeen verbrijzeld.





## KRUISPUNT KERKSTRAAT, NIEUWSTRAAT EN WATERVLIETSESTEENWEG

Aan het kruispunt staat een mooie Onze-Lieve-Vrouwe-devotiekapel met het beeld van een zittende Madonna met kind Jezus op schoot.

De kapel werd vermoedelijk gebouwd in 1774, afgaande op het soort stenen dat werd gebruikt. De kapel deed zelfs dienst als lijkenhuisje voor de gesneuvelden in de Tweede Wereldoorlog.

Het onderhoud wordt gedaan door de familie Hutsenband-Kesting en door mevr. Landuyt die in de buurt wonen.





## MOLENSTRAAT 78-80

De kapel in de Molenstraat is toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw en is, volgens de bewoners, gebouwd vóór de Eerste Wereldoorlog.

Dhr. Dhuyvetter leverde de grond en de Watervlietse kasteelheer dhr. De Schepper lieter de kapel bouwen.

Het onderhoud wordt gedaan door dhr. Van De Woestijne.

# 13

KAPELLENERFGOED



# PRAKTISCHE INFORMATIE

De folder is een realisatie van de gemeente Sint-Laureins i.s.m. het Cultureel Adviesorgaan en met medewerking van Ivette Boudonck, Antoine Debbaut, Arseen Goossens en familie Dupré-Martens.

## De folder is verkrijgbaar bij:

Gemeentehuis  
Dorpsstraat 91  
9980 Sint-Laureins

Dienst Vrije Tijd Sint-Laureins  
Dorpsstraat 87  
9980 Sint-Laureins

Tel 09 218 76 40  
Fax 09 379 07 77

E-mail: [dienstvrijetijd@sint-laureins.be](mailto:dienstvrijetijd@sint-laureins.be)  
[www.sint-laureins.be](http://www.sint-laureins.be)



Europees landbouwfonds voor  
plattelandsonwikkeling: Europa  
investeert in zijn platteland